

Modeling policy making of development of educational sports in Iran

Ali Shakoul¹ | Ali Zarei^{2✉} | Jasem Manouchehri³

1. Department of Physical Education, CT.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran.

E-mail: alishakoul1324@gmail.com

2. Corresponding author, Department of Physical Education, CT.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran.

E-mail: Dr_alizarei@yahoo.com

3. Department of Physical Education, CT.C., Islamic Azad University, Tehran, Iran.

E-mail: j.manouchehri@iauctb.ac.ir

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received 19 October 2025

Revised 14 December 2025

Accepted 19 December 2025

Published 30 December 2025

Keywords:

Educational Sports

Development,

Policy Modeling,

Structural Equation Modeling,

Educational Sports

Policymaking.

ABSTRACT

Objective: Despite the obvious necessity of planning for the field of educational sports and also determining goals and programs for the development of educational sports in the country, as envisaged in the country's long-term and short-term plans, growth and prosperity have not been achieved, which requires examining past policymaking and reforming future policymaking. In this regard, the present study was conducted with the aim of modeling policymaking for the development of educational sports in Iran.

Methods: This research is quantitative in terms of its applied purpose, cross-sectional time, and data type, using a survey method to examine the validity of the model. The statistical population of the study includes all managers, heads and deputy heads of the Ministry of Sports and Youth, sports and youth departments and provincial sports boards, physical education departments of universities in the country and the Ministry of Education which was very large in number. Based on the G*Power software and using the random cluster sampling method, 136 people were selected as the research sample. Since the present study is extracted from a doctoral dissertation, the data collection tool was a researcher-made questionnaire extracted from the qualitative section of the dissertation. To describe, collect and classify the information obtained from the sample, descriptive statistics were used in spss23 software and structural equation modeling test was used in smartpls3.1.1 software to fit the research model. All analyzes were performed at a significance level of 0.05.

Results: The research results showed that the research model has a good fit. Also, the research results showed that causal conditions have a significant effect on the central phenomenon ($p=0.001$; $t=13.620$) and the central phenomenon also has a significant effect on strategies ($p=0.001$; $t=4.580$). Also, background conditions ($p=0.004$; $t=2.691$) and intervention conditions ($p=0.004$; $t=2.923$) have a significant effect on strategies, and strategies also have a significant effect on consequences ($p=0.001$; $t=20/542$).

Conclusions: The development of educational sports cannot be achieved by focusing solely on one factor, such as financial resources or education, but rather requires interaction and synergy between various managerial, economic, educational and cultural factors.

Cite this article: Shakoul, Ali., Zarei, Ali & Manouchehri, Jasem. (2025). Modeling policy making of development of educational sports in Iran. *Jahesh*, 3 (4), 59-72.

مدل سازی سیاست گذاری توسعه ورزش تربیتی در ایران

علی شکول^۱ | علی زارعی^۲ | جاسم منوچهری^۳

۱. گروه تربیت بدنی، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. رایانامه: alishakoul1324@gmail.com

۲. نویسنده مسئول، گروه تربیت بدنی، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. رایانامه: Dr_alizarei@yahoo.com

۳. گروه تربیت بدنی، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. رایانامه: j.manouchehri@iauctb.ac.ir

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله:

مقاله پژوهشی

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۷/۲۷

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۹/۲۳

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۹/۲۸

تاریخ انتشار: ۱۴۰۴/۱۰/۹

کلیدواژه‌ها:

توسعه ورزش تربیتی،

مدل سازی سیاست گذاری،

مدل معادلات ساختاری،

سیاست گذاری ورزش تربیتی.

هدف: با وجود محرز بودن ضرورت برنامه ریزی برای حوزه ورزش تربیتی و همچنین تعیین اهداف و برنامه در امر توسعه ورزش تربیتی کشور آن چنان که در برنامه های بلند مدت و کوتاه مدت کشور مد نظر است، رشد و شکوفایی شکل نگرفته است که این ضرورت بررسی سیاست گذاری گذشته و اصلاح سیاست گذاری آینده را می طلبد که در همین راستا پژوهش حاضر با هدف مدل سازی سیاست گذاری توسعه ورزش تربیتی در ایران انجام شد.

روش پژوهش: این پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر زمان مقطعی و از نظر نوع داده ها، کمی است که در آن از روش پیمایشی استفاده شده و به بررسی اعتبار مدل پرداخته شده است. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه مدیران، رؤسا و نائب رئیسان وزارت ورزش و جوانان، ادارات ورزش و جوانان و هیأت های ورزشی استان ها، تربیت بدنی دانشگاه های کشور و وزارت آموزش و پرورش هستند که تعداد آن ها بسیار گسترده بود و بر اساس نرم افزار جی پاور و با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای تصادفی، ۱۳۶ نفر به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. از آنجایی که پژوهش حاضر مستخرج از رساله دکتری می باشد، ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته مستخرج از بخش کیفی رساله بود. برای توصیف، جمع آوری و طبقه بندی اطلاعات به دست آمده از نمونه، از آمار توصیفی در نرم افزار spss23 و جهت برازش مدل پژوهش از آزمون مدل سازی معادلات ساختاری در نرم افزار smartpls3.1.1 استفاده شد. تمامی تجزیه و تحلیل ها در سطح معنی داری ۰/۰۵ انجام شد.

یافته ها: نتایج تحقیق نشان داد که مدل پژوهش از برازش مناسبی برخوردار است. همچنین نتایج تحقیق نشان داد که شرایط علی تأثیر معنی داری بر پدیده محوری ($p=0/001$; $t=13/620$) و پدیده محوری نیز تأثیر معنی داری بر راهبردها ($p=0/001$; $t=4/580$) دارد. همچنین شرایط زمینه ای ($p=0/004$; $t=2/691$) و شرایط مداخله گر ($p=0/004$; $t=2/923$) تأثیر معنی داری بر راهبردها دارند و راهبردها نیز تأثیر معنی داری بر پیامدها دارد ($p=0/001$; $t=20/542$).

نتیجه گیری: توسعه ورزش تربیتی تنها با تمرکز بر یک عامل مانند منابع مالی یا آموزش محقق نمی شود، بلکه نیازمند تعامل و هم افزایی میان عوامل مختلف مدیریتی، اقتصادی، آموزشی و فرهنگی است.

استناد: شکول، علی؛ زارعی، علی و منوچهری، جاسم. (۱۴۰۴). مدل سازی سیاست گذاری توسعه ورزش تربیتی در ایران. جهش، ۳(۴)، ۷۲-۵۹.

© نویسندگان.

ناشر: واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی.

مقدمه

با افزایش نقش ورزش در توسعه اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و حتی سیاسی کشورها، پیشرفت در زمینه ورزش به یکی از اولویت‌های راهبردی برنامه‌ریزان در کشورهای مختلف دنیا تبدیل شده است (جیانگ و ویقام^۱، ۲۰۲۳؛ حصارکی و همکاران، ۲۰۲۳). چرا که ورزش و توسعه آن به عنوان یک موتور قدرتمند می‌تواند در پیشبرد طرح‌های مختلف توسعه مانند: حل و فصل مسائل گروهی (تسهیل دیپلماسی در روابط بین‌المللی)، توسعه انسانی (فیزیکی و روانی)، ارتقا فرهنگ، توسعه زیرساخت‌ها (فیزیکی، اجتماعی و جامعه)، توسعه بهداشت و پیشگیری از بیماری، توانمندسازی (اغلب ورزش برای توانمندسازی دختران و زنان استفاده می‌شود)، یکپارچگی اجتماعی و توسعه سرمایه اجتماعی و ایجاد توسعه اقتصادی ایفای نقش کند. به همین دلیل سیاست‌گذاری توسعه ورزش به عنوان یک اولویت سیاسی کلی در حاشیه دستور جلسات دولت‌ها قرار گرفته است (اسکیل^۲ و همکاران، ۲۰۲۳؛ گیاه‌شناس بن‌بازاری و همکاران، ۲۰۲۱).

از طریق سیاست‌گذاری توسعه ورزش، دولت می‌تواند بر سلامت، عملکرد و رضایت جامعه تأثیر بگذارد (خو^۳ و همکاران، ۲۰۲۴؛ امینی کیمیجانی و همکاران، ۲۰۲۲؛ گلشنی و همکاران، ۲۰۲۳). بعلاوه سیاست‌گذاری ارتباط تنگاتنگی با کسب دانش دارد، زیرا اصول و خطوط راهنما به مانند الگویی برای تحلیل کل سیستم هستند. از این رو، طراحی خط مشی توسعه ورزش طی دهه‌های گذشته در کشورهای مختلف بطور بارزی افزایش یافته است (قشمی میمند و همکاران، ۲۰۱۹). در ایران سیاست‌گذاری ورزشی در سطح کلان بر عهده شورای عالی ورزش است. برنامه‌ریزی و قسمت قابل توجهی از اقدامات اجرایی مربوط به ساخت و ساز اماکن ورزشی دولتی و بهره‌برداری از آن‌ها و نیز نظارت بر فعالیت‌های ورزشی بخش تعاونی و بخش خصوصی و تحقیقات و پژوهش‌های مرتبط با ورزش توسط وزارت ورزش و جوانان و اداره کل ورزش و جوانان استان‌ها انجام می‌گردد. قسمت عمده‌ای از فعالیت‌های مربوط به آموزش و تربیت مربی و داور، تشکیل اردوهای تدارکاتی ورزشکاران و اعزام آن‌ها به مسابقات داخلی و خارجی و المپیک، توسط کمیته ملی المپیک، فدراسیون‌ها و هیئت‌های ورزشی انجام می‌شود که به عنوان بازوهای اجرایی وزارت ورزش و جوانان در سطح کشور، به صورت نهادهای عمومی غیردولتی اداره می‌شوند (زارعیان و همکاران، ۲۰۲۳).

ضرورت وجود برنامه‌های کلان سیاست‌گذار در مسیر دستیابی به توسعه ورزش انکارناپذیر است (سپیل^۴، ۲۰۲۴). نگاهی به کشورهای پیشرفته و توسعه‌یافته این نکته را روشن می‌کند که دستیابی به توسعه پایدار بدون توجه به ایجاد سیستمی منسجم و منظم برای تفکر افراد، آن‌گونه که قادر باشند در تصمیم‌گیری‌ها، حل مسائل و هدایت خود، دیگران و سازمان‌ها، در جهت خیر و صلاح کشور بهترین نقش را ایفا کنند، امری ضروری و حیاتی جلوه می‌کند. از طرفی به دلیل تأثیرات زیاد ورزش بر سلامت افراد، آموزش، مسائل اخلاقی، نیروی کار، تولید و کارایی در جامعه، خط‌مشی ورزش را با بررسی سیاست‌های اصلی در جامعه باید مورد توجه قرار داد (ناصر و جلالی فراهانی، ۲۰۱۹). همچنین، سیاست‌گذاری در عرصه رشد و توسعه ورزش بسیار اهمیت دارد، زیرا تصمیم‌گیری را تسهیل می‌کند، جهت‌گیری اهداف را مشخص می‌سازد، وفاداری به سازمان را تضمین کرده و همچنین فعالیت‌های کلی را معین می‌کند (پستلثویت^۵ و همکاران، ۲۰۲۳؛ اورونبایف^۶، ۲۰۲۳؛ ریکوردل^۷ و همکاران، ۲۰۲۳).

1. Jiang & Whigham

2. Skille

3. Xu

4. Seippel

5. Postlethwaite

6. Orunbayev

7. Ricordel

مرور ادبیات تحقیق در در داخل و خارج از کشور نشان می‌دهد که در حوزه پژوهشی توسعه ورزش در سطوح مختلف قهرمانی، تربیتی و همگانی تحقیقات مختلفی به انجام رسیده است. به عنوان نمونه در خارج از کشور کورای^۱ و همکاران (۲۰۲۴) به نقش عوامل مدیریتی در توسعه ورزش همگانی تأکید کردند، دارنل و میرینگتون^۲ (۲۰۲۴) نشان دادند که می‌توان از راهبردهای مالی مانند دادن مشوق‌های مالی برای سرمایه‌گذاران در توسعه ورزش قهرمانی استفاده کرد، موران-گامز^۳ و همکاران (۲۰۲۴) نیز نشان دادند که پرداختن همه‌جانبه به ورزش کشور می‌تواند موجب توسعه ورزش در سطوح مختلف شود، آمالیا^۴ و همکاران (۲۰۲۳) به نیاز اساسی جامعه امروزی به تغییر در سبک زندگی خود و حرکت به سوی زندگی فعال‌تر تأکید داشتند، پوروانتو و بورهین^۵ (۲۰۲۱) نقش عوامل فرهنگی را در میزان توسعه‌یافتگی ورزش یک جامعه مهم دانستند و لیندسی و داری^۶ (۲۰۱۹) نیز در تحقیق خود به این نتیجه دست یافتند که سیاست‌گذاری یک امر ضروری است و می‌تواند به عنوان یک لنز ارزشمند برای شناسایی و در نظر گرفتن عواملی که ممکن است توسعه ورزش را فعال و محدود کنند، عمل کند. در بین پژوهش‌های داخلی نیز می‌توان به تحقیق پژوهان و همکاران (۲۰۲۴) اشاره کرد که نشان دادند که شیوه زندگی امروزی که در جامعه حاکم است، نیاز به تغییر دارد و این تغییر می‌تواند از طریق توسعه ورزش جوامع حاصل شود، محسنی چلک و همکاران (۲۰۲۲) عوامل موثر بر توسعه ورزش دانشجویی را عنصر آگهی، روابط عمومی، صحنه‌گذاری، تبلیغ، خرده فرهنگ، طبقه اجتماعی و ارزش و هنجارهای رفتاری می‌دانند، رامشینی و همکاران (۲۰۲۱)، راهبردهای توسعه ورزش پایه را راهبردهای سازمانی و فرا سازمانی می‌داند، ملکی و همکاران (۲۰۲۱) نشان دادند که میزان جذابیت حوزه‌های مختلف ورزشی به عنوان عاملی مؤثر در توسعه ورزش در جوامع مختلف شناسایی شده است، بابایی و همکاران (۲۰۲۱) در تحقیق خود به نقش عوامل فرهنگی در میزان توسعه‌یافتگی ورزش یک جامعه شناسایی کرد، روحانی و همکاران (۲۰۲۰) مدل نهایی سیاست‌گذاری فرهنگی را شامل مولفه‌های جذابیت مقاصد گردشگری، جذابیت محیطی، تنوع جاذبه و عوامل فرهنگی دانستند، کشر و قاسمی (۲۰۲۰) نشان دادند که بین سیاست‌های کلان مندرج در اسناد بالادستی با وظایف، اهداف و برنامه‌های سازمان‌های ورزشی هم‌خوانی مطلوب وجود ندارد، همتی عقیف و همکاران (۲۰۲۰) ساختار و نظام ورزش را بر فرایند سیاست‌گذاری ورزش مؤثر دانستند، طاهرزاده نوش‌آبادی و همکاران (۲۰۲۰) نیز نشان دادند که بهبود نگرش و آگاهی، افزایش انگیزه و علاقه و افزایش نشاط و شادابی می‌تواند موجب توسعه ورزش همگانی شود و جوادی‌پور و همکاران (۲۰۱۹) نشان دادند که عوامل مؤثر بر فرایند سیاست‌گذاری نظام ورزش همگانی ایران شامل سیاست‌های جاری، توصیه بزرگان، ادارات و سازمان‌های ذیربط و مسئول، فرهنگ عمومی و رسانه‌ها و مسائل مالی می‌باشد. بررسی تحقیقات گذشته نشان می‌دهد که تحقیقات بسیار زیادی در زمینه توسعه ورزش در حوزه‌های مختلف همگانی و قهرمانی و مقداری کمتر در ورزش تربیتی انجام شده است ولی بسیار کم به امر سیاست‌گذاری در توسعه ورزش پرداخته شده است و این کمبود پژوهش به ویژه در سطح ورزش تربیتی بسیار زیاد است.

مدل بررسی شده در پژوهش حاضر بر اساس مدل پارادایمی داده‌بنیاد با رویکرد روش استراوس و کوربین طراحی شده است که علاوه بر بررسی تأثیر عوامل مؤثر مانند عوامل علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر بر سیاست‌گذاری توسعه ورزش تربیتی، نقش بکارگیری راهبردها در پیامدهای احتمالی پیش‌روی سیاست‌گذاری توسعه ورزش تربیتی در ایران را مشخص کرد. از لحاظ کاربرد عملی این پژوهش می‌توان گفت که وزارت ورزش و جوانان، ادارات ورزش و جوانان استان‌ها، تربیت‌بدنی دانشگاه‌های کشور،

1. Cury

2. Darnell & Millington

3. Morán-Gómez

4. Amalia

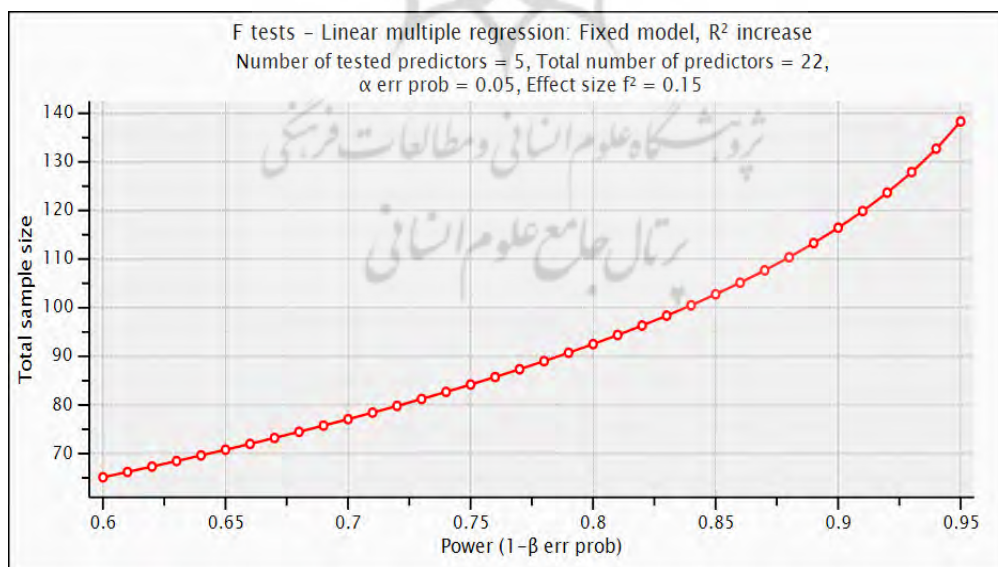
5. Purwanto & Burhaein

6. Lindsey & Darby

وزارت آموزش و پرورش، تربیت‌بدنی ارگان‌ها و نهادهایی نظیر شهرداری‌ها، نیروهای نظامی و انتظامی و سازمان‌های مشابه می‌توانند از نتایج این تحقیق به منظور دستیابی به اهداف تربیتی استفاده کنند. مرور تحقیقات گذشته نشان می‌دهد که تاکنون پژوهشی در زمینه بررسی فرایند سیاست‌گذاری در حوزه ورزش تربیتی صورت نگرفته است و در پژوهش‌های اندکی مقوله سیاست و ورزش بررسی شده که فقط سطوح و حوزه‌های خاص از ورزش و سیاست پوشش داده شده است. از طرفی دیگر، آمارها و نتایج نشان می‌دهد با وجود مشخص شدن ضرورت برنامه‌ریزی برای حوزه ورزش تربیتی و همچنین تعیین اهداف و برنامه در امر توسعه ورزش تربیتی کشور آن‌چنان‌که در برنامه‌های بلند مدت و کوتاه مدت کشور مد نظر است، رشد و شکوفایی شکل نگرفته است که این ضرورت بررسی سیاست‌گذاری گذشته و اصلاح سیاست‌گذاری آینده را می‌طلبد. برای همین منظور پژوهش حاضر با هدف مدل‌سازی سیاست‌گذاری توسعه ورزش تربیتی در ایران انجام شد.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر زمان مقطعی و از نظر نوع داده‌ها، کمی است که در آن از روش پیمایشی استفاده شده و به بررسی اعتبار مدل پرداخته شده است. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه مدیران، رؤسا و نائب رؤسای وزارت ورزش و جوانان، ادارات ورزش و جوانان و هیأت‌های ورزشی استان‌ها، تربیت‌بدنی دانشگاه‌های کشور و وزارت آموزش و پرورش هستند که تعداد آن‌ها بسیار گسترده است. جهت انتخاب نمونه‌ها، به جهت اینکه نمونه‌ها در کل کشور پراکنده هستند، از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی استفاده شد و برای تعیین حجم نمونه از نرم‌افزار جی‌پاور^۱ استفاده شد. با توجه به مقادیر داده شده به این نرم‌افزار اعم از تعداد مسیرهای مدل (۵)، تعداد کل متغیرها (۲۲)، میزان خطا (۰/۰۵) و اندازه اثر (۰/۱۵)، تعداد نمونه آماری مناسب در پژوهش حاضر، ۱۳۶ نفر مشخص شد که نحوه محاسبه آن در شکل ۱، نشان داده شده است.

شکل ۱. نتایج تعیین تعداد نمونه آماری

از آنجایی که پژوهش حاضر مستخرج از رساله دکتری می‌باشد، ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه محقق ساخته مستخرج از بخش کیفی رساله بود. این پرسشنامه در ۸۵ گویه، ۶ مؤلفه و ۱۴ زیرمؤلفه تنظیم شده است. مؤلفه‌های این پرسشنامه شامل

^۱. G*Power

شرایط علی (رفع ضعفها، اهمیت بالای ورزش و نیاز به تغییر)، شرایط زمینه‌ای (جذابیت ورزش و عوامل مدیریتی)، شرایط مداخله‌گر (عوامل اجتماعی-فرهنگی، عوامل اقتصادی و عوامل سیاسی)، سیاست‌گذاری توسعه ورزش تربیتی، راهبردها (مدیریتی، اقتصادی، آموزشی و فرهنگی) و پیامدها (توسعه نیروی انسانی متخصص و توسعه فرهنگی) می‌باشد. روایی صوری و محتوایی این پرسشنامه از طریق تایید ۱۰ نفر از متخصصان و اساتید دانشگاهی مدیریت ورزشی صورت گرفت. پایایی تحقیق نیز بعد از جمع‌آوری داده‌ها از ۳۰ نفر، با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ بررسی شد که مقدار این آزمون ۰/۸۹۴ به دست آمد که نشان از پایایی بالای پرسشنامه بود. همچنین به هنگام تجزیه و تحلیل داده‌ها، روایی سازه پرسشنامه با استفاده از روایی همگرا (شاخص AVE) و روایی واگرا (ماتریس فورنل-لارکر) و پایایی آن با استفاده از بررسی بارهای عاملی، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی مورد بررسی و تأیید قرار گرفت که نتایج این شاخص‌ها به تفصیل در بخش یافته‌ها گزارش شده است.

در این پژوهش در رابطه با تجزیه و تحلیل داده‌ها، به تفصیل به تحلیل داده‌های گردآوری شده پرداخته شد. در این پژوهش برای توصیف، جمع‌آوری و طبقه‌بندی اطلاعات به دست آمده از نمونه، از آمار توصیفی و جهت برازش مدل پژوهش از آزمون مدل سازی معادلات ساختاری شامل برازش مدل‌های اندازه‌گیری انعکاسی مرتبه اول و سازنده مرتبه دوم و بررسی مسیرهای مدل استفاده شد. در این پژوهش آزمون مدل سازی معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار smartpls3.1.1 و آزمون‌های توصیفی با استفاده از نرم‌افزار spss23 در سطح معنی‌داری ۰/۰۵ انجام شد.

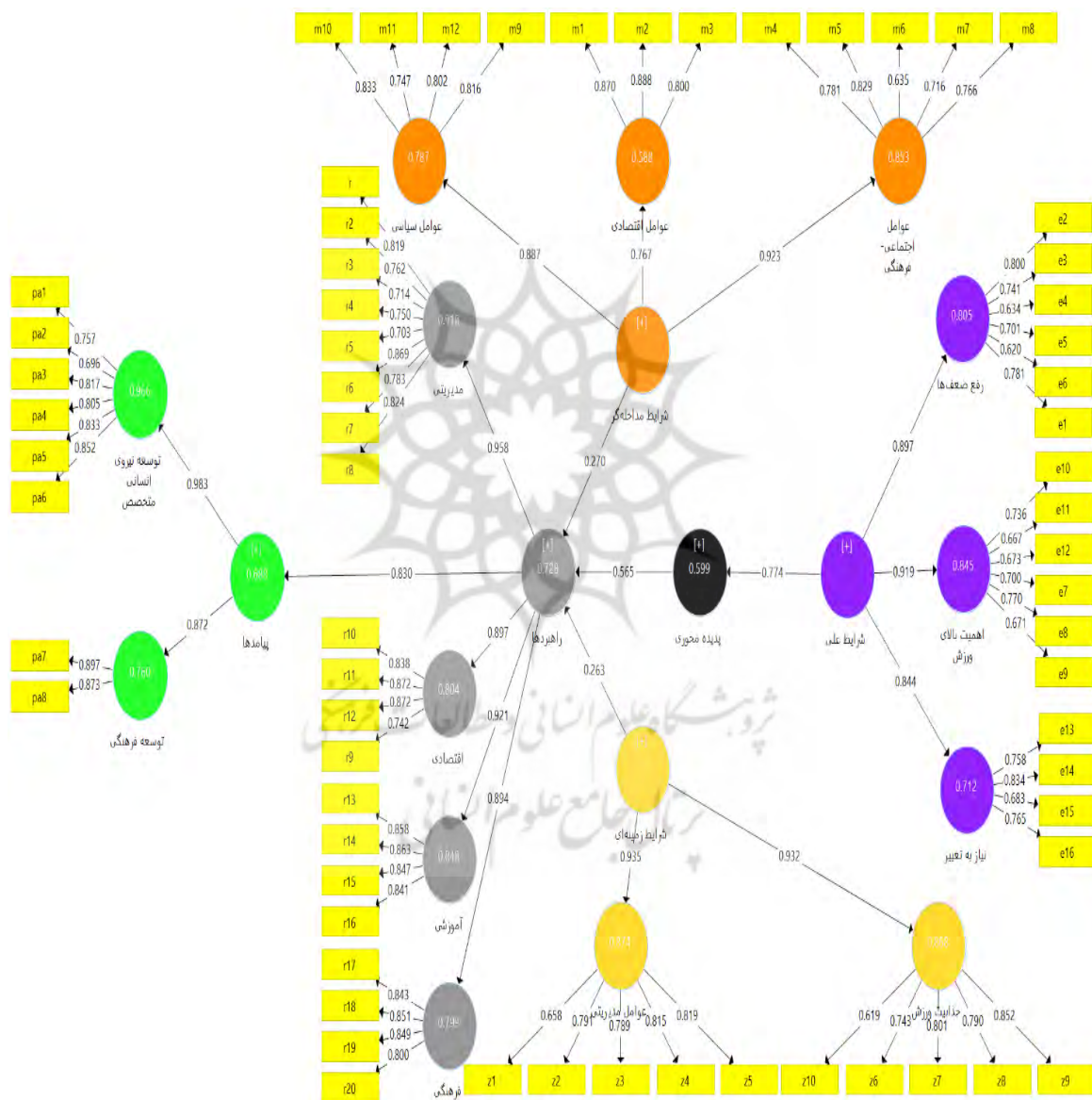
یافته‌های پژوهش

در این قسمت در جدول ۱ اطلاعات توصیفی متغیرهای جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان در پژوهش گزارش شده است.

جدول ۱. توصیف اطلاعات جمعیت‌شناختی

متغیر	طبقه	فراوانی	درصد فراوانی
سن	۳۰ سال یا کمتر	۲۱	۱۵/۴
	۳۰ تا ۴۰ سال	۴۸	۳۵/۳
	۴۰ تا ۵۰ سال	۵۱	۳۷/۵
	بیشتر از ۵۰ سال	۱۶	۱۱/۸
جنسیت	زن	۴۱	۳۰/۱
	مرد	۹۵	۶۹/۹
وضعیت تأهل	مجرد	۲۹	۲۱/۳
	متاهل	۱۰۷	۷۸/۷
میزان تحصیلات	کارشناسی	۳۹	۲۸/۷
	کارشناسی ارشد	۷۸	۵۷/۳
	دکتری	۱۹	۱۴/۰
سابقه شغلی	۵ سال یا کمتر	۳۴	۲۵/۰
	۵ تا ۱۰ سال	۵۱	۳۷/۵
	۱۰ تا ۱۵ سال	۲۱	۱۵/۴
	۱۵ تا ۲۰ سال	۱۹	۱۴/۰
	بیشتر از ۲۰ سال	۱۱	۸/۱

در این بخش از پژوهش حاضر به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون مدل‌سازی معادلات ساختاری و نوع خاص آن یعنی تحلیل عاملی تأییدی استفاده شد. به همین منظور ابتدا جهت بررسی برازش مدل پژوهش از شاخص‌های برازش مدل‌های اندازه‌گیری انعکاسی مرتبه اول و سازنده مرتبه دوم استفاده شد. جهت بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری انعکاسی مرتبه اول از شاخص‌های پایایی ترکیبی، آلفای کرونباخ، بررسی بارهای عاملی، روایی همگرا (AVE) و شاخص فورنل لارکر (روایی واگرا) و جهت بررسی برازش سازنده مرتبه دوم از شاخص افزایش نرخ واریانس (VIF) استفاده شد. در ادامه در شکل ۲ نتایج مربوط به بارهای عاملی تمامی سوالات پرسشنامه آورده شده است.

بر اساس شکل ۲ بررسی ضرایب بارهای عاملی هر یک از سوالات پرسشنامه نشان داد که بارهای عاملی تمامی سوالات بیشتر از ۰/۴ بودند. در ادامه نتایج مربوط به آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی، روایی همگرا (AVE) و شاخص افزایش نرخ واریانس (VIF) در جدول ۲ آورده شده است.

جدول ۲. نتایج آلفای کرونباخ، پایایی ترکیبی، روایی همگرا و شاخص افزایش نرخ واریانس

متغیرها	AVE	VIF	پایایی ترکیبی	آلفای کرونباخ
شرایط علی	۰/۷۲۳	۱/۲۴۱	۰/۸۶۳	۰/۸۱۵
پدیده محوری (توسعه ورزش تربیتی)	۰/۷۵۲	۱/۴۱۱	۰/۸۷۷	۰/۸۳۶
شرایط زمینه‌ای	۰/۶۱۸	۱/۴۶۱	۰/۸۲۴	۰/۷۸۴
شرایط مداخله‌گر	۰/۷۴۷	۱/۲۴۴	۰/۷۶۲	۰/۷۲۵
راهبردها	۰/۶۳۵	۱/۳۵۴	۰/۹۰۵	۰/۸۶۴
پیامدها	۰/۷۲۱	۱/۱۸۵	۰/۸۷۱	۰/۸۴۳

بر اساس نتایج جدول ۲، تمامی متغیرها مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی بالاتر از ۰/۷، شاخص AVE بالاتر از ۰/۵ و شاخص VIF پایین‌تر از ۵ به دست آوردند، بنابراین ابزار مورد استفاده در این پژوهش از پایایی، روایی همگرا و افزایش نرخ واریانس و مدل پژوهش نیز از برازش مناسبی برخوردار است. در ادامه نتایج مربوط به ماتریس فورنل-لارکر جهت بررسی روایی واگرایی ابزار پژوهش در جدول ۳ آورده شده است.

جدول ۳. نتایج ماتریس فورنل و لارکر

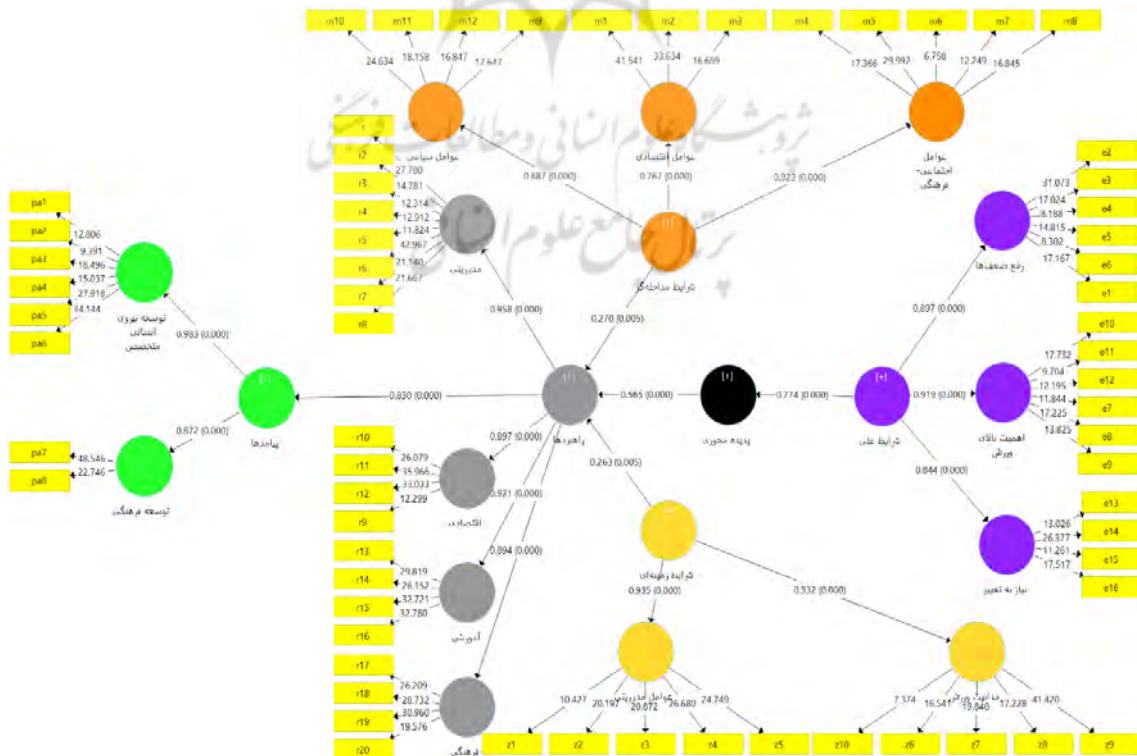
متغیر	شرایط علی	پدیده محوری	شرایط زمینه‌ای	شرایط مداخله‌گر	راهبردها	پیامدها
شرایط علی	۰/۸۳۶					
پدیده محوری	۰/۷۰۱	۰/۸۶۵				
شرایط زمینه‌ای	۰/۴۱۴	۰/۵۴۸	۰/۷۷۵			
شرایط مداخله‌گر	۰/۶۲۴	۰/۶۱۳	۰/۵۱۸	۰/۸۳۳		
راهبردها	۰/۴۶۸	۰/۵۱۷	۰/۴۲۷	۰/۶۵۴	۰/۷۴۹	
پیامدها	۰/۵۷۴	۰/۴۲۷	۰/۵۴۶	۰/۴۵۵	۰/۷۲۲	۰/۸۳۵

بر اساس نتایج جدول ۳، مقدار جذر AVE تمامی متغیرهای مرتبه اول از مقدار همبستگی میان آن‌ها بیشتر است که این امر روایی واگرایی ابزار تحقیق و برازش مناسب مدل پژوهش را نشان می‌دهد. در ادامه مدل‌ها با مقادیر t-value در شکل ۳ و ضریب مسیر و p-value در شکل ۴ نشان داده شده است. همچنین مقادیر ضریب مسیر، آماره t و معناداری مرتبط با تمامی مسیرهای مدل پژوهش حاضر، در جدول ۴ آورده شده است.

شکل ۳. مدل با مقادیر t-value

همان‌طور که در شکل ۳ نیز مشخص است، تمامی مقادیر t-value در مسیرهای مختلف مدل پژوهش بالاتر از ۱/۹۶ است که نشان‌دهنده تأیید مسیرهای مدل می‌باشد. در ادامه مقادیر ضریب مسیر و p-value در شکل ۴ نشان داده شده است.

شکل ۴. مدل با ضریب مسیر و معناداری p-value

نتایج شکل ۴ نیز نشان می‌دهد که مقادیر p-value در مسیرهای مختلف مدل پژوهش کمتر از ۰/۰۵ است که نشان‌دهنده تأیید مسیرهای مدل می‌باشد. در ادامه مقادیر ضریب مسیر، آماره t و معناداری مرتبط با تمامی مسیرهای مدل پژوهش حاضر، در جدول ۴ آورده شده است.

جدول ۴. مقادیر ضریب مسیر، آماره t و معناداری مرتبط با مسیرهای مدل

مسیر	ضریب مسیر	آماره t	معناداری	نتیجه
شرایط علی ← رفع ضعفها	۰/۸۹۷	۴۳/۴۵۰	۰/۰۰۱	تأیید
شرایط علی ← اهمیت بالای ورزش	۰/۹۱۹	۵۶/۰۷۱	۰/۰۰۱	تأیید
شرایط علی ← نیاز به تغییر	۰/۸۴۴	۲۸/۴۸۸	۰/۰۰۱	تأیید
شرایط علی ← پدیده محوری (توسعه ورزش تربیتی)	۰/۷۷۴	۱۴/۷۷۷	۰/۰۰۱	تأیید
پدیده محوری ← راهبردها	۰/۵۶۵	۴/۵۵۵	۰/۰۰۱	تأیید
شرایط زمینه‌ای ← عوامل مدیریتی	۰/۹۳۵	۶۷/۲۱۶	۰/۰۰۱	تأیید
شرایط زمینه‌ای ← جذابیت ورزش	۰/۹۳۲	۷۵/۶۰۰	۰/۰۰۱	تأیید
شرایط زمینه‌ای ← راهبردها	۰/۲۶۳	۲/۶۷۴	۰/۰۰۵	تأیید
شرایط مداخله‌گر ← عوامل اقتصادی	۰/۷۶۷	۱۹/۷۸۹	۰/۰۰۱	تأیید
شرایط مداخله‌گر ← عوامل اجتماعی-فرهنگی	۰/۹۲۳	۶۱/۴۵۹	۰/۰۰۱	تأیید
شرایط مداخله‌گر ← عوامل سیاسی	۰/۸۸۷	۳۹/۰۲۴	۰/۰۰۱	تأیید
شرایط مداخله‌گر ← راهبردها	۰/۲۷۰	۲/۸۲۶	۰/۰۰۵	تأیید
راهبردها ← مدیریتی	۰/۹۵۸	۱۱۲/۸۵۵	۰/۰۰۱	تأیید
راهبردها ← اقتصادی	۰/۸۹۷	۳۱/۸۵۶	۰/۰۰۱	تأیید
راهبردها ← آموزشی	۰/۹۲۱	۷۰/۳۰۵	۰/۰۰۱	تأیید
راهبردها ← فرهنگی	۰/۸۹۴	۴۳/۰۶۶	۰/۰۰۱	تأیید
راهبردها ← پیامدها	۰/۸۳۰	۲۳/۸۵۱	۰/۰۰۱	تأیید
پیامدها ← توسعه نیروی انسانی متخصص	۰/۹۸۳	۲۹۳/۴۲۴	۰/۰۰۱	تأیید
پیامدها ← توسعه فرهنگی	۰/۸۷۲	۳۸/۶۶۳	۰/۰۰۱	تأیید

در سطح اطمینان ۹۵٪ بر اساس نتایج جدول ۴ با توجه به اینکه مقدار آماره t تمامی مسیرها بزرگ‌تر از ۱/۹۶ و معنی‌داری آنها کمتر از ۰/۰۵ است، می‌توان چنین بیان کرد که مدل پژوهش مناسب بوده و تمامی مسیرها تأیید می‌شود. همچنین با توجه به نتایج این جدول می‌توان بیان کرد که شرایط علی تأثیر معنی‌داری بر پدیده محوری (توسعه ورزش تربیتی) ($p=0/001$ ؛ $t=14/777$) و پدیده محوری نیز تأثیر معنی‌داری بر راهبردها ($t=4/555$ ؛ $p=0/001$) دارد. همچنین شرایط زمینه‌ای ($p=0/004$ ؛ $t=2/674$) و شرایط مداخله‌گر ($t=2/826$ ؛ $p=0/004$) تأثیر معنی‌داری بر راهبردها دارند و راهبردها نیز تأثیر معنی‌داری بر پیامدها دارد ($t=23/851$ ؛ $p=0/001$).

بحث و نتیجه‌گیری

هدف اصلی از انجام پژوهش حاضر، مدل‌سازی سیاست‌گذاری توسعه ورزش تربیتی در ایران بود. نتایج تحقیق نشان داد که شرایط علی تأثیر معنی‌داری بر پدیده محوری (توسعه ورزش تربیتی) دارد. این بخش از نتایج تحقیق با بخشی از نتایج تحقیقات آمالیا و همکاران (۲۰۲۳)، روحانی و همکاران (۲۰۲۰) و همتی عقیف و همکاران (۲۰۲۰) همسو می‌باشد. آمالیا و همکاران (۲۰۲۳) به نیاز اساسی جامعه امروزی به تغییر در سبک زندگی خود و حرکت به سوی زندگی فعال‌تر تأکید داشتند، روحانی و همکاران (۲۰۲۰) در مدل نهایی سیاست‌گذاری فرهنگی به تنوع و جاذبه ورزشی اشاره کردند و همتی عقیف و همکاران (۲۰۲۰) ساختار و نظام ورزش را بر فرایند سیاست‌گذاری ورزش مؤثر دانستند. در تبیین این بخش از نتایج تحقیق می‌توان بیان کرد که وجود ضعف‌های مدیریتی و همچنین نبود پژوهش‌های منسجم بر میزان توسعه ورزش تربیتی کشور مؤثر می‌باشد. همچنین میزان محبوبیت بالای حوزه تربیتی ورزش و نقش آن در سلامتی و توسعه پایدار جامعه بر میزان توسعه ورزش تربیتی تأثیرگذار است و در کنار این موارد دیدگاه مدیران و مسئولین نسبت به ورزش تربیتی و همچنین سبک زندگی حاکم در جامعه همگی نقش مؤثری در میزان توسعه‌یافتگی ورزش تربیتی کشور دارند و باید مورد توجه قرار گیرند.

نتایج تحقیق همچنین نشان داد که پدیده محوری تأثیر معنی‌داری بر راهبردها دارد. این بخش از نتایج تحقیق با بخشی از نتایج تحقیقات دارنل و میرینگتون (۲۰۲۴)، طاهرزاده نوش آبادی و همکاران (۲۰۲۰) و لیندسی و داربی (۲۰۱۹) همسو می‌باشد. دارنل و میرینگتون (۲۰۲۴) نشان دادند که می‌توان از راهبردهای مالی مانند دادن مشوق‌های مالی برای سرمایه‌گذاران در توسعه ورزش قهرمانی استفاده کرد، طاهرزاده نوش آبادی و همکاران (۲۰۲۰) نیز نشان دادند که بهبود نگرش و آگاهی، افزایش انگیزه و علاقه و افزایش نشاط و شادابی می‌تواند موجب توسعه ورزش همگانی شود و لیندسی و داربی (۲۰۱۹) نیز در تحقیق خود به این نتیجه دست یافتند که سیاست‌گذاری می‌تواند به عنوان یک لنز ارزشمند برای شناسایی و در نظر گرفتن عواملی که ممکن است توسعه ورزش را فعال و محدود کنند، عمل کند. این بخش از نتایج تحقیق نشان می‌دهد که به منظور توسعه ورزش تربیتی باید راهبردهای تخصصی در حوزه تربیتی در پیش گرفت و سیاست‌گذاری‌های ویژه‌ای انجام داد. به عنوان مثال افرادی که در حوزه ورزش تربیتی فعالیت دارند و در تصمیم‌گیری‌های خرد و کلان آن حوزه ورزشی نقش دارند باید تخصص و آگاهی کاملی از آن حوزه ورزش تربیتی داشته باشند. به عنوان نمونه شخصی که در حوزه ورزش قهرمانی بسیار خبره است، به طور قطعی نمی‌توان گفت که حتما در حوزه ورزش تربیتی نیز موفق باشد و ضروری است که نگاه تخصصی در این زمینه داشت.

دیگر نتایج تحقیق نشان داد که شرایط زمینه‌ای تأثیر معنی‌داری بر راهبردها دارد. این بخش از نتایج تحقیق با بخشی از نتایج تحقیقات کورای و همکاران (۲۰۲۴)، ملکی و همکاران (۲۰۲۱) و روحانی و همکاران (۲۰۲۰) همسو می‌باشد. کورای و همکاران (۲۰۲۴) به نقش عوامل مدیریتی در توسعه ورزش همگانی تأکید کردند، ملکی و همکاران (۲۰۲۱) نشان دادند که میزان جذابیت حوزه‌های مختلف ورزشی به عنوان عاملی مؤثر در توسعه ورزش در جوامع مختلف شناسایی شده است و روحانی و همکاران (۲۰۲۰) به عوامل فرهنگی به عنوان یکی از عوامل مؤثر بر مدل نهایی سیاست‌گذاری فرهنگی اشاره کرده‌اند. بر اساس این بخش از نتایج تحقیق شرایط مدیریت حاکم در سازمان‌های ورزش تربیتی مانند شیوه مدیریتی اتخاذ شده از سوی مدیران عالی و داشتن تفکر مدرن یا سنتی آن‌ها می‌تواند در میزان و نحوه توسعه‌یافتگی ورزش تربیتی کشور مؤثر باشد. همچنین جذابیت حوزه‌های مختلف ورزش تربیتی نیز در میزان توسعه‌یافتگی ورزش تربیتی کشور مؤثر است. به عنوان مثال معمولاً میزان هیجان و جذابیت ورزش قهرمانی بیشتر از سایر حوزه‌های ورزشی است و در عوض، ورزش‌های همگانی امکان اجرایی شدن با کمترین هزینه را دارند، بنابراین در حوزه ورزش تربیتی نیز می‌توان با افزایش جذابیت و سهولت در اجرا، میزان استقبال از این حوزه ورزشی را افزایش داد و زمینه توسعه این حوزه بسیار حیاتی و مهم ورزش کشور را فراهم کرد.

نتایج تحقیق همچنین نشان داد که شرایط مداخله‌گر تأثیر معنی‌داری بر راهبردها دارد. این بخش از نتایج تحقیق با بخشی از نتایج تحقیقات پورواتو و بورهین (۲۰۲۱)، بابایی و همکاران (۲۰۲۱) و روحانی و همکاران (۲۰۲۰) همسو می‌باشد. پورواتو و بورهین (۲۰۲۱) نقش عوامل فرهنگی را در میزان توسعه‌یافتگی ورزش یک جامعه مهم دانستند و بابایی و همکاران (۲۰۲۱) نیز در تحقیق خود به نقش عوامل فرهنگی در میزان توسعه‌یافتگی ورزش یک جامعه تأکید کردند. این بخش از نتایج تحقیق نشان می‌دهد اینکه چه نوع راهبردی در جهت توسعه ورزش تربیتی کشور انتخاب و انجام شود بستگی به عوامل زیادی از جمله عوامل اقتصادی مانند میزان رکود اقتصادی و پایین یا بالا بودن توان خرید، عوامل اجتماعی-فرهنگی مانند میزان پرداختن رسانه‌ها به ورزش تربیتی و عوامل سیاسی مانند سیاست‌گذاری نامناسب داخلی و وجود تحریم‌های ظالمانه خارجی دارد.

بخش دیگری از نتایج تحقیق نشان داد که راهبردها تأثیر معنی‌داری بر پیامدها دارند. این بخش از نتایج تحقیق با بخشی از نتایج تحقیقات موران-گامز و همکاران (۲۰۲۴)، پژوهان و همکاران (۱۴۰۳) و کشر و قاسمی (۲۰۲۰) همسو می‌باشد. موران-گامز و همکاران (۲۰۲۴) نشان دادند که پرداختن همه‌جانبه به ورزش کشور می‌تواند موجب توسعه ورزش در سطوح مختلف شود و پژوهان و همکاران (۲۰۲۴) نشان دادند که شیوه زندگی امروزی که در جامعه حاکم است، نیاز به تغییر دارد و این تغییر می‌تواند از طریق توسعه ورزش جوامع حاصل شود. این بخش از نتایج تحقیق نشان می‌دهد که اگر راهبردهای ارائه شده در این پژوهش اعم از راهبردهای مدیریتی، راهبردهای اقتصادی، راهبردهای آموزشی و راهبردهای فرهنگی به درستی در سیاست‌گذاری‌های توسعه ورزش تربیتی کشور به کار گرفته شوند، می‌توان شاهد توسعه ورزش تربیتی به صورت توسعه نیروی انسانی متخصص و توسعه فرهنگی بود.

بر اساس نتایج تحقیق می‌توان بیان کرد که سیاست‌گذاری توسعه ورزش تربیتی در ایران تحت تأثیر عوامل مختلفی قرار دارند که با توجه به آن عوامل و اجرایی کردن مناسب راهبردهای مدیریتی، اقتصادی، آموزشی و فرهنگی مد نظر در این پژوهش، توسعه ورزش تربیتی، دست‌یافتنی است. در همین ارتباط پیشنهاد می‌شود مدیران و مسئولین مربوطه زیرساخت‌ها و تجهیزات مورد نیاز ورزش‌های تربیتی را تهیه کنند، نحوه دسترسی به تجهیزات و امکانات ورزشی در سطح جامعه را بهبود دهند، زیرساخت‌های ورزشی اقشار خاص جامعه مانند نابینایان و سایر معلولین و همچنین بانوان را نیز تأمین کنند، از افراد متخصص در تصمیم‌گیری‌های کلان ورزش تربیتی کشور بهره ببرند و این افراد بر اساس شایسته‌سالاری انتخاب شوند، اجازه دخالت به افراد غیر ورزشی مثل سیاست‌مداران یا منفعت‌طلبان در تصمیم‌گیری‌های ورزش تربیتی را ندهند، محدودیت‌ها و فیلترینگ‌های مجازی را کاهش دهند، نگاهی جامع در بحث ورزش تربیتی در کنار جزئی‌نگر بودن داشته باشند، به بخش‌های قهرمانی، تربیتی و همگانی ورزش کشور با توجه به نیاز آن‌ها بودجه تخصیص دهند و از ورزش تربیتی در این خصوص غافل نشوند، از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در بخش‌های مختلف ورزش تربیتی استقبال کنند، در اماکن تفریحی، ورزشی، پارک‌ها و غیره متخصص، مربی و مشاور ورزشی جهت آموزش به کاربران تعیین کنند و آموزش‌های عمومی در زمینه نحوه استفاده از تجهیزات مرتبط با ورزش تربیتی ارائه کنند. با توجه به یافته‌های پژوهش، سیاست‌گذاران حوزه ورزش و آموزش باید برنامه‌های توسعه ورزش تربیتی را به صورت چندبُعدی طراحی کنند؛ به این معنا که علاوه بر تأمین منابع مالی و زیرساختی، باید به ارتقای سطح آموزش مربیان، فرهنگ‌سازی در جامعه و بهبود نظام مدیریت ورزش تربیتی توجه ویژه داشته باشند. تدوین سیاست‌های هماهنگ میان وزارت ورزش، آموزش و پرورش و سایر نهادهای مرتبط، می‌تواند اجرای راهبردهای پیشنهادی را تسهیل کند و زمینه توسعه پایدار ورزش تربیتی را فراهم آورد.

تشکر و قدردانی

از آنجایی که پژوهش حاضر مستخرج از رساله دکتری می‌باشد، از تمامی مشارکت‌کنندگان در پژوهش حاضر و همچنین اساتید و داوران محترم تقدیر و تشکر می‌شود.

منابع

- [Amalia, I. G., Nasrulloh, A., Amajida, A., & Hendriko, E. \(2023\). Policy analysis of national sports committee of Indonesia in sleman district in development of regional sports week \(porda\), special region of yogyakarta. *International Journal of Physical Education, Sports and Health*, 10\(2\), 223-226.](#)
- [Amini Komijani, H. R., Farahani, A., Goodarzi, M., ghorbani, L. \(2022\). Policy of the tourism industry in the development documents of the Islamic Republic of Iran with emphasis on sports tourism. *Applied Research in Sport Management*, 11\(2\), 1-10. \(In Persian\)](#)
- [Babaei, M., Noorbakhsh, M., Khodayari, A., & Nourbakhsh, P. \(2021\). Designing Policy Making Model of Olympic Sports. *Sport Management Studies*, 13\(68\), 64-95. \(In Persian\)](#)
- [Cury, R., Sotiriadou, P., & Kennelly, M. \(2024\). Talent transfer: A complementary elite sport development pathway. *Managing Sport and Leisure*, 29\(2\), 310-323.](#)
- [Darnell, S. C., & Millington, R. \(2024\). From sport for to sport as sustainability: confronting the climate crisis in sport for development. *J Sport Dev*, 11\(2\), 37-46.](#)
- [Gheshmi Meimand, A., Pourkiani, M., & Rahmati, M. M. \(2019\). Cultural Policy of Students' Sports in Iran, Presentation of model. *Research on Educational Sport*, 7\(17\), 83-100. \(In Persian\)](#)
- [Giahshenasbonbazari, J., Saei, A., Zibakalam, S., & Malek, M. H. R. \(2021\). A Study of Sports Policy in Iran Based on Pierre Müller's Multiple Decision-Making Model. *Public Policy In Administration*, 40\(11\), 29-48. \(In Persian\)](#)
- [Golshani, A., Kohandel, M., Khalifeh, S. N., Nourbakhsh, P. \(2023\). Paradigm Model of Factors Affecting Open Government Data Policy in Iran's Sports Industry. *Applied Research in Sport Management*, 12\(2\), 93-110. \(In Persian\)](#)
- [Hemmati Afif, A., Mahmoudi, A., Ghorbani, M. H. \(2020\). Developing a Model of the Effects of Organizational foresighting on Policy Making in the Iranian Sports Industry. *cultural- Social studies of Olympic*, 22\(4\), 49-75. \(In Persian\)](#)
- [Hesaraki, H., Kohandel, M., Khodayari, A., & Khalifeh, S. N. \(2023\). Structural pattern of martial arts associations development in Iran. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 21\(58\), 145-160. \(In Persian\)](#)
- [Javadipour, M., Atghia, N., Rahbari, S., & Taefi, H. \(2019\). The Study of the Effective Factors on the Process of Policy-Making of Sport for All in Iran. *Sport Management and Development*, 8\(1\), 120-138. \(In Persian\)](#)
- [Jiang, R.-S., & Whigham, S. \(2024\). Sport and policy in 'contested nations': Analysing policy and political considerations in Taiwan and Scotland. *International Review for the Sociology of Sport*, 59\(4\), 539-558.](#)
- [Keshkar, S., & Ghasemi, H. \(2020\). Consistency of National Policy and Legislation with The Sport Organizations and Mass Media Performance in Women's Sports Development in Iran. *Sport Management Studies*, 12\(62\), 111-134. \(In Persian\)](#)
- [Lindsey, I., & Darby, P. \(2019\). Sport and the Sustainable Development Goals: Where is the policy coherence?, *International Review for the Sociology of Sport*, 54\(7\), 793-812.](#)

- [Maleki, Z., & Mallaei, M. \(2021\). Internal Environmental Factors Affecting the Development of Women's Championship Sport in Guilan Province. *New Trends in Sport Management*, 8\(31\), 39-54. \(In Persian\)](#)
- [Mohseni Chelak, M. H., Emami, F., Ghorbani, M. H., & Tarighi, R. \(2022\). Development of the conceptual model of sustainable participation in student sport using Meta-synthesis techniques. *Sport Management and Development*, 11\(3\), 23-45. \(In Persian\)](#)
- [Morán-Gámez, G., Fernández-Martínez, A., Biscaia, R., & Nuviala, R. \(2024\). Measuring Green Practices in Sport: Development and Validation of a Scale. *Sustainability*, 16\(2\), 494.](#)
- [Nasseh, M., & Jalali Farahani, M. \(2019\). Theoretical Framework of National Sport Policy with the Approach of Educational Sport. *Sport Management Journal*, 11\(3\), 395-410. \(In Persian\)](#)
- [Orunbayev, A. \(2023\). Globalization and Sports Industry. *American Journal of Social Sciences and Humanity Research*, 3\(11\), 164-182.](#)
- [Pazhouhan, F., Soltan Hossini, M., Naderian Jahromi, M., & Jahanyan, S. \(2024\). Presentation of the Talent Management Dynamic Model for Futuristic Policy Making \(Case study: Ministry of Sports and Youth\). *Sport Management Journal*, 16\(1\), 74-57. \(In Persian\)](#)
- [Postlethwaite, V., Jenkin, C., & Sherry, E. \(2023\). Sport diplomacy: an integrative review. *Sport Management Review*, 26\(3\), 361-382.](#)
- [Purwanto, S., & Burhaein, E. \(2021\). The sports development program at the indonesia karate sport federation \(FORKI\) in the DIY province of Indonesia. *Sport Science*, 15\(1\), 77-85.](#)
- [Rameshiny, R., Peymanizad, H., Fahim, H., & Esmaeilzadeh Ghandehari, M. R. \(2021\). Design and validation of the basic sports development model: Case study of Khorasan Razavi province. *Sport Management and Development*, 10\(4\), 128-145. \(In Persian\)](#)
- [Ricordel, P., Whittam, G., & Wise, N. \(2023\). Sports, politics and legacy: Building back better?. *Local Economy*, 38\(4\), 303-305.](#)
- [Rouhani, D., Amini, A., & Azghandi, A. \(2020\). Cultural-Societal Policy Making in Sport Tourism Industry. *Political Sociology of Iran*, 3\(3\), 296-317. \(In Persian\)](#)
- [Seippel, Ø. \(2024\). More than sports? A study of Norwegians' opinions on sports' social and political responsibilities. *European Journal for Sport and Society*, 1-21.](#)
- [Skille, E. Å., Lehtonen, K., & Fahlén, J. \(2023\). The politics of organizing indigenous sport–cross-border and cross-sectoral complexity. *European Sport Management Quarterly*, 23\(2\), 526-543.](#)
- [Taherzadeh Nooshabadi, J., Nazari, R., & Hemmati, J. \(2020\). Presenting the Development Paradigmatic Model of Sport for All in Islamic Azad University. *Sport Management Studies*, 12\(61\), 85-108. \(In Persian\)](#)
- [Xu, X., Sarfraz, M., & Nasrullah, U. \(2024\). Health hazards in sports: Exploring the influence of despotic leadership and perceived organizational politics on well-being. *Heliyon*, 10\(7\).](#)
- [Zareian, H., Fasanghari, E., Afroozeh, M. S., & Tabesh, S. \(2023\). Investigating and Prioritizing Sports Factors Affecting the Success of Athletes of Tehran Province for the Achievement of the 2020 Tokyo Olympic Games. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 22\(59\), 451-474. \(In Persian\)](#)